

Karta zgłoszeniowa zakresu merytorycznego Planów Działania PO KL na 2012 r.

Propozycja zakresu merytorycznego Planów Działania PO KL na 2012 r. – konsultacje społeczne w zakresie kierunków wsparcia komponentu regionalnego Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki :

- [ ] Priorytet VI Rynek pracy otwarty dla wszystkich
 [**X**] Priorytet VII Promocja integracji społecznej
 [ ] Priorytet VIII Regionalne kadry gospodarki
 [ ] Priorytet IX Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach

I. Informacja o zgłaszającym: [ ] – osoba fizyczna [**X**] – instytucja

imię i nazwisko/ nazwa instytucji	Kujawsko-Pomorska Federacja Organizacji Pozarządowych
status prawny instytucji	związek stowarzyszeń
adres do korespondencji	ul. Mostowa 27, 87-100 Toruń
e-mail	federacja@federacja-ngo.pl
tel./faks	56 652 23 56

II. Identyfikacja obszarów wsparcia, kluczowych problemów

1. Obszary i kwestie problemowe - propozycje (instytucja/osoba przedstawiająca propozycje powinna uzasadnić wybór powołując się na dostępne dane statystyki publicznej, raporty ewaluacyjne, wyniki badań i analiz, badania własne, doświadczenie oraz wiedzę dotyczącą obszaru wsparcia PO KL)

OBSZAR/KWESTIA PROBLEMOWA A.

1. Niski udział w projektach PO KL osób niepełnosprawnych oraz innych grup zagrożonych wykluczeniem społecznym z więcej niż jednego powodu wskazanego w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej
2. Niska liczba projektów PO KL uwzględniających rozwiązania adresowane do grup o złożonych problemach społeczno-ekonomicznych

Niski udział osób niepełnosprawnych objętych wsparciem aktywizującym w projektach PO KL został już zdiagnozowany w Programie (wskazuje na to m.in. „Badanie osiągniętych wartości wskaźników rezultatu komponentu regionalnego Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki”, MRR, Warszawa 2010) i element motywujący projektodawców do objęcia wsparciem tej grupy

został uwzględniony w dokumentacjach konkursowych w 2011 roku (w formie kryteriów dostępu/strategicznych). Jednak dotychczasowe rozwiązania nie pozwalają na realizację działań przygotowanych z myślą o osobach niepełnosprawnych, a jedynie powodują uwzględnianie przez beneficjentów PO KL osób niepełnosprawnych w grupie docelowej (na zasadzie parytetowej). Dodatkowo brak jest projektów odpowiadających na problemy i potrzeby innych grup zagrożonych wykluczeniem społecznym (w rozumieniu definicji SzOP PO KL) z więcej niż jednego powodu wskazanego w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2004 r. Nr 64 poz. 593 z późn. zm.), jak np. osób bezrobotnych uzależnionych wspólnie ze współuzależnionymi (wsparcie adresowane do rodzin), osób młodych opuszczających placówki opiekuńczo-wychowawcze, osób bezdomnych (doświadczenia własne podmiotów zrzeszonych w Federacji za lata 2008-2011). Najczęściej są to grupy, dla których funkcjonujący obecnie system pomocy społecznej nie ma konkretnej i odpowiadającej na jej uwarunkowania oferty. Konieczne jest więc wykorzystanie środków PO KL przede wszystkim na rzecz grup, które nie mają możliwości otrzymania wsparcia w ramach dotychczasowych rozwiązań prawnych.

Jednocześnie analiza projektów realizowanych w Poddziałaniu 7.2.1 PO KL (na bazie dostępnych informacji przez strony internetowe i kontakty własne) wskazuje, że wielu beneficjentów koncentruje się na prostszych co do struktury i złożoności formach projektów (jak typy operacji 3, 4 i 8 w Poddziałaniu 7.2.1), a bardziej złożone i na swój sposób nowatorskie rozwiązania są pomijane (stanowią nikły odsetek wszystkich projektów w Poddziałaniu). Projekty są często mało kompleksowe, a zaproponowane rozwiązania schematyczne. Mamy do czynienia ze zjawiskiem schematycznego przenoszenia (zwłaszcza przez część podmiotów komercyjnych, szkoleniowych) rozwiązań zastosowanych z sukcesem wobec innych grup społecznych (np. osób zatrudnionych czy osób zarejestrowanych w urzędach pracy) na grunt Priorytetu VII (np. projektów pozytywnie zrealizowanych w Poddziałaniu 6.1.1 lub 8.1.1 do konkursów w Poddziałaniu 7.2.1 PO KL po uprzedniej drobnej modyfikacji/dopasowaniu tych projektów do podstawowych wymogów konkursów Poddziałania). Skutkuje to nie tylko podejmowaniem działań wobec osób niepełnosprawnych i innych grup zagrożonych wykluczeniem społecznym przez podmioty do tego nieprzygotowane lub mało doświadczone, ale przede wszystkim powoduje nieadekwatność zaproponowanych form wsparcia, nieosiąganie wielkości grupy docelowej itp. Cytowane wyżej „*Badanie osiągniętych wartości...*” wskazuje pośrednio na niską kompleksowość oferowanych form wsparcia: „*Uczestnicy projektów rzadziej niż w latach 2004-2006 zauważają wpływ udziału w projekcie na fakt znalezienia pracy. Natomiast zdaniem badanych obecnie projekty współfinansowane z EFS mają większy wpływ na to, że podejmują oni dalszą naukę.*”

Występuje więc pilna konieczność wspierania tych projektów, które trafiają do grup o złożonej sytuacji (oraz grup w pracy z którymi ważna jest też praca z ich otoczeniem – rodziną, środowiskiem itp.), a dla których jednocześnie nie ma wsparcia systemowego. Projektów realizowanych przez podmioty wyspecjalizowane, doświadczone w pracy na rzecz osób z grup wykluczenia społecznego, dla których to podmiotów oferta projektowa stanowi rozwinięcie oraz wzmocnienie dotychczasowej działalności.

OBSZAR/KWESTIA PROBLEMOWA B.

1. Niewystarczająca dostępność i niestałość wsparcia dla podmiotów ekonomii społecznej, w tym organizacji pozarządowych
2. Przesycenie rynku szkoleniami (współfinansowanymi ze środków EFS, w tym Poddziałania 7.2.2 PO KL) z tematyką niedopasowaną do faktycznych potrzeb podmiotów ekonomii społecznej

„Diagnoza organizacji infrastrukturalnych oraz identyfikacja zapotrzebowania organizacji pozarządowych na usługi świadczone przez organizacje infrastrukturalne” [Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej, Warszawa 2010] wskazuje stosunkowo dużą liczbę tzw. organizacji infrastrukturalnych (w tym prowadzących ośrodki wsparcia ekonomii społecznej w ramach Poddziałania 7.2.2 PO KL), których działania nie są jednak trwałe, często nie oferują wsparcia dla podmiotów ekonomii społecznej poza dużymi miastami, a wsparcie zindywidualizowane jest rzadkością. Oferta tych organizacji jest zależna od źródeł finansowych i stąd zmienna w natężeniu, rodzaju i obszarze. Jednocześnie organizacje infrastrukturalne (w tym ośrodki wsparcia ekonomii społecznej) oferują usługi niestandardyzowane, brakuje między nimi współpracy oraz wymiany informacji w zakresie oferowanych form i kierunków wsparcia organizacji pozarządowych i innych podmiotów ekonomii społecznej.

Ww. badanie dotyczy wprowadzie wszystkich tzw. organizacji infrastrukturalnych, ale ze względu na brak profesjonalnych badań jakości i zakresu oferty i działań ośrodków ekonomii społecznej można jego ogólne wyniki odnieść także do samych ośrodków ekonomii społecznej. Jak pokazuje ww. „Diagnoza” rynek jest przesycony ‘uniwersalnymi’ szkoleniami (na poziomie podstawowym, jak pokazują doświadczenia własne organizacji skupionych w Federacji są to szkolenia głównie dotyczące kwestii pozyskiwania środków ze źródeł unijnych, czyli przyswajania wiedzy, która potencjalnie może nie zostać nigdy wykorzystana w praktyce) i szkolenia te są praktycznie jedyną formą wsparcia w ośrodkach. Rzadkie są przypadki stosowania wsparcia kompleksowego (choćby usług czy specjalistycznego doradztwa) o szerokim zakresie i wymiarze – tak, jak opisano to np. w podsumowaniu realizacji projektu

„Regionalne Centrum Ekonomii Społecznej” - „Szanse i pułapki. Codziennosc sektora ekonomii społecznej”, Toruń 2011; www.rces.torun.pl). Jednocześnie podmioty ekonomii społecznej (w tym organizacje pozarządowe prowadzące WTZ, ZAZ, działalność gospodarczą itp.) starają się rozwijać swoją działalność i – zgodnie z ww. „Diagnozą” – potrzebują wsparcia indywidualnego, kompleksowego lub specjalistycznego, co więcej dostępnego w powiatach i lokalnie, gdzie pracuje np. ponad 30% aktywnych NGO (dane Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego z 2009 roku). I tak np. raport „Szanse i pułapki...” wskazuje zapotrzebowanie na informację, doradztwo (głównie prawne i księgowo) wśród osób zaangażowanych w zakładanie nowych i działalność już funkcjonujących podmiotów ekonomii społecznej.

Oznacza to, że projekty w Poddziałaniu 7.2.2 PO KL winny być tworzone w oparciu o precyzyjne diagnozy potrzeb przygotowane przez beneficjentów.

OBSZAR/KWESTIA PROBLEMOWA C.

- 1.** Niski poziom współpracy partnerskiej instytucji pomocy społecznej i organizacji pozarządowych na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym w społecznościach lokalnych (zarówno na poziomie diagnozowania potrzeb, jak i udzielania wsparcia)

Jak pokazują badania ciągle niska jest liczba działań podejmowanych wspólnie przez podmioty reprezentujące różne sektory, zwłaszcza działań wspólnych dla których stworzono jasne regulacje prawne – instytucji publicznych i podmiotów III sektora. Szczególnie na poziomie lokalnym brak jest tej współpracy („Współpraca organizacji pozarządowych i administracji publicznej w Polsce 2008 – bilans czterech lat”, Stowarzyszenie Klon/Jawor 2008). Brak tej współpracy rzutuje na jakość wsparcia udzielanego podopiecznym, również na poziomie wsparcia udzielanego przez instytucje pomocy społecznej i organizacje pozarządowe działające w obszarze ekonomii społecznej. Brak koncentracji działań i środków powoduje nie tylko rozdrobnienie wsparcia, ale również prowadzi często do kierowania środków na rzecz wspierania tej samej grupy docelowej (podopiecznych) z różnych źródeł bez wymaganej tu koordynacji (doświadczenia własne organizacji członkowskich Federacji).

Konieczne jest więc tworzenie mechanizmów i zachęt współpracy, np. w zakresie wspólnego diagnozowania potrzeb podopiecznych, co istotne jest zwłaszcza na poziomie lokalnym (gminnym i/lub powiatowym), jak i realizacji wspólnych działań na rzecz tych podopiecznych.

- 2. Propozycje rodzaju działań w zakresie typów projektów określonych w Szczegółowym Opisie Priorytetów Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.**

OBSZAR/KWESTIA PROBLEMOWA A.

Zaakcentowanie i promowanie poprzez zapisy dokumentacji konkursowej w Poddziałaniu 7.2.1 PO KL typów projektów, które służą realizacji projektów wspierających kompleksowo uczestnika (w tym również uwzględniających pracę z jego otoczeniem – rodziną, środowiskiem) oraz wskazanych w SzOP PO KL jako typy operacji „6” [rozwój nowych form i metod wsparcia indywidualnego i środowiskowego na rzecz integracji zawodowej i społecznej (w tym np. środowiskowej pracy socjalnej, centrów aktywizacji lokalnej, animacji lokalnej, streetworkingu, coachingu, treningu pracy)], „7” (rozwój usług społecznych przewyżających indywidualne bariery w integracji społecznej w tym w powrocie na rynek pracy), „9” (wsparcie tworzenia i działalności środowiskowych instytucji aktywizujących osoby niepełnosprawne w tym zaburzone psychicznie), „11” [wsparcie dla tworzenia i funkcjonowania pozaszkolnych form integracji społecznej młodzieży (świetlice środowiskowe w tym z programem socjoterapeutycznym, kluby środowiskowe) połączonych z realizacją działań w zakresie reintegracji zawodowej i społecznej].

OBSZAR/KWESTIA PROBLEMOWA B.

Promowanie realizacji pierwszego typu projektowego w konkursach Poddziałania 7.2.2 PO KL jako działania kompleksowego podpartego własną diagnozą.

OBSZAR/KWESTIA PROBLEMOWA C.

Uwzględnienie w projektach systemowych pomocy społecznej (Poddziałanie 7.1.1 oraz 7.1.2 PO KL) elementu konsultacji społecznych założeń projektu planowanego do realizacji w 2012 roku.

Uwzględnienie w projektach systemowych pomocy społecznej (Poddziałanie 7.1.1 oraz 7.1.2 PO KL) minimum jednego działania (formy wsparcia), która realizowana będzie w partnerstwie z podmiotem/podmiotami pozarządowymi (wyłonionym/wyłonionymi zgodnie z procedurami przewidzianymi w ustawie o pożytku publicznym i wolontariacie).

3. Propozycje brzmienia zapisów szczegółowych kryteriów wyboru projektów (dostępu i strategicznych) wynikające ze zidentyfikowanych problemów wraz z uzasadnieniem, interpretacją oraz wskazaniem sposobu weryfikacji na etapie oceny wniosku.

OBSZAR/KWESTIA PROBLEMOWA A.

1. Kryterium strategiczne (weryfikowane na etapie oceny merytorycznej):

Projekt koncentruje się na realizacji jednego lub kilku z typów operacji 6, 7, 9 i/lub 11 (a ewentualne pozostałe działania projektu stanowią uzupełnienie tych typów operacji).

Zastosowanie wskazanych w kryterium typów operacji przyczyni się do tworzenia kompleksowej oferty dla osób z grup zagrożonych wykluczeniem społecznym, której elementem uzupełniającym mogą być działania wpisujące się w pozostałe typy operacji. Jednak dominujące w projekcie powinny być formy wsparcia zgodne z typami operacji 6, 7, 9 i/lub 11.

2. Kryterium strategiczne (weryfikowane na etapie oceny merytorycznej):

Wnioskodawca posiada doświadczenie w działaniach w zakresie typów operacji 6, 7, 9 i/lub 11, jak i wskazuje na ile projekt doświadczenia te rozwija.

Ze względu na złożoność formy wsparcia Wnioskodawca powinien wykazać swoje doświadczenia w tym obszarze, jak i wskazać na ile projekt jednocześnie przyczyni się do rozwinięcia jego oferty.

OBSZAR/KWESTIA PROBLEMOWA B.

1. Kryterium dostępu (weryfikowane na etapie oceny merytorycznej):

Wnioskodawca posiada doświadczenie w działaniach na rzecz podmiotów ekonomii społecznej (w tym na rzecz organizacji pozarządowych), jak i wskazuje na ile projekt doświadczenia te rozwija.

Ze względu na złożoność formy wsparcia Wnioskodawca powinien wykazać swoje doświadczenia w tym obszarze, jak i wskazać na ile projekt jednocześnie przyczyni się do rozwinięcia jego oferty. Opis winien wskazywać podsumowanie działań na rzecz grupy docelowej (liczbowe ze wskazaniem okresu realizacji tych działań) i efekty realizacji tych

działań, jak i ich wpływ na kształt projektu (jako wyniku i kontynuacji tych działań).

Ze względu na złożoność formy wsparcia Wnioskodawca powinien wykazać swoje doświadczenia w przedmiotowym obszarze, jak i wskazać na ile projekt przyczyni się jednocześnie do rozwinięcia jego oferty.

2. Kryterium dostępu (weryfikowane na etapie oceny merytorycznej):

Wnioskodawca zamieścił w treści wniosku opis przebiegu, zastosowanych narzędzi i wyników analizy potrzeb grupy docelowej projektu (przeprowadzonej na obszarze objętym planowanym wsparciem projektu).

W treści wniosku musi znaleźć się informacja o przeprowadzonej przez beneficjenta analizie potrzeb grupy docelowej z obszaru, który beneficjent planuje objąć wsparciem. Jednocześnie beneficjent jest zobowiązany do opublikowania wyników ww. analizy na własnej stronie internetowej w okresie od złożenia wniosku do dnia ogłoszenia wyników konkursu.

OBSZAR/KWESTIA PROBLEMOWA C.

1. Kryterium dostępowe (weryfikowane na etapie oceny merytorycznej):

Beneficjenci systemowi zobowiązani są do przeprowadzenia konsultacji społecznych projektu planowanego do realizacji w 2012 roku i uwzględnienia wyników konsultacji w planowanym projekcie.

Działania beneficjentów systemowych realizowane są na rzecz osób, które wspierane są również przez inne podmioty publiczne i niepubliczne. Jednocześnie osoby te (osoby zagrożone wykluczeniem społecznym) borykają się z licznymi, bardzo złożonymi uwarunkowaniami społeczno-gospodarczymi, których rozwiązanie możliwe jest wyłącznie poprzez koncentrację sił i środków wszystkich podmiotów prowadzących wsparcie tych osób. Niezbędne jest więc stworzenie możliwości konsultacji założeń projektu systemowego z innymi podmiotami (publicznymi i niepublicznymi), tak aby planowane wsparcie wpisało się również w zestaw wszystkich działań podejmowanych na rzecz przedstawicieli grupy docelowej w obszarze realizacji projektu, jak i w celu uwzględniania działań beneficjentów systemowych przez inne podmioty w ich planach i działaniach (podmiotów publicznych i niepublicznych).

2. Kryterium dostępowe (weryfikowane na etapie oceny merytorycznej):

Beneficjenci systemowi zobowiązani są do uwzględnienia w planowanych do realizacji projektach na 2012 rok minimum jednej formy wsparcia, która będzie realizowana w partnerstwie z podmiotami pozarządowymi.

W celu koncentracji działań i tworzenia kompleksowej oferty wsparcia dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym (w tym realizacji wsparcia kompleksowego wobec osoby potrzebującej i jej otoczenia) oraz w celu realizacji horyzontalnej zasady partnerstwa w projektach PO KL, niezbędne jest uwzględnianie aktywnego udziału innych podmiotów w realizacji projektów systemowych VII Priorytetu. Beneficjenci systemowi powinni więc minimum jedną z planowanych form wsparcia zrealizować jako działanie partnerskie po uprzednim wyłonieniu partnera na podstawie stosownych przepisów prawa krajowego. W przypadku zrealizowania procedury wyłonienia partnera zgodnie z procedurami, ale bez rozstrzygnięcia, beneficjent systemowy dokonuje realizacji formy wsparcia samodzielnie.

UWAGA!

Wypełnioną kartę należy przesłać na adres poczty elektronicznej: a.dabrowski@kujawsko-pomorskie.pl
Karty pozbawione informacji o zgłaszającym pozostaną bez rozpatrzenia.
Ostateczny termin nadsyłania karty upływa **10 czerwca br.**